

A TANTÁRGY ADATLAPJA

1. A képzési program adatai

1.1 Felsőoktatási intézmény	Babes-Bolyai Tudományegyetem
1.2 Kar	Politika-, Közigazgatás- és Kommunikációtudomány
1.3 Intézet	Újságírás
1.4 Szakterület	Kommunikációtudomány
1.5 Képzési szint	Alapképzés
1.6 Szak / Képesítés	Digitális média

2. A tantárgy adatai

2.1 A tantárgy neve	Sajtóműfajok és online formátumok						
2.2 Az előadásért felelős tanár neve	Dr. Botházi Mária						
2.3 A szemináriumért felelős tanár neve	Dr. Botházi Mária						
2.4 Tanulmányi év	I.	2.5 Félév	I.	2.6. Értékelés módja	Vizsga	2.7 Tantárgy típusa	kötelező

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszama)

3.1 Heti óraszám	6	melyből: 3.2 előadás	2	3.3 szeminárium/labor	4
3.4 Tantervben szereplő össz-óraszám	84	melyből: 3.5 előadás	28	3.6 szeminárium/labor	56
A tanulmányi idő elosztása:					óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					15
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					15
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portofóliók, referátumok, esszék kidolgozása					4
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					4
Vizsgák					3
Más tevékenységek:					
3.7 Egyéni munka össz-óraszama	38				
3.8 A félév össz-óraszama	125				
3.9 Kreditszám	5				

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1 Tantervi	• Nincsenek
4.2 Kompetenciabeli	• Nincsenek

5. Feltételek (ha vannak)

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	• Nincsenek
5.2 A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	• Kivetítő, internet-kapcsolat

6. Elsajátítandó jellemző kompetenciák

Szakmai kompetenciák	<p>C6.1 Alapvető fogalmak alkalmazása egy kiadvány részének/tematikus oldalának vagy egy műsor elkészítéséhez a szakmai normák alapján</p> <p>C6.2. Szerkesztőségi célkitűzések kidolgozása a célközönség függvényében</p> <p>C5.1. Az újságírói szakmai deontológia sajátos jegyeinek felismerése és leírása.</p>
Transzverzális kompetenciák	<p>CT1. Reális megvitatása – elméleti és gyakorlati indoklás mellett – egyes szokványos szakmai problémáknak, ezek hatékony és deontológiai megoldása érdekében</p>

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	A műfajismeret előadás célja, hogy a hallgatók megismerjék a sajtóműfajok kialakulását, ismerjék funkcionális szerepüket, el tudják különíteni az egyes sajtóműfajokat, tudják alkalmazni a gyakorlatban ezek formai és tartalmi megszorításait.
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	A szeminárium célja bevezetni a leendő újságírókat az írott sajtó gyakorlatába, megismertetni őket az újságírás alapvető műfajaival, lehetőséget adni azok kipróbálására. Esetenként meghívott médiaszakemberek segítségével, tágítjuk látókörüket és ismereteiket az erdélyi magyar sajtó rendszeréről.

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. Általános sajtóismeretek összefoglalása. Sajtó és sajtónyelv. Vélemény és tényközlő műfajok. Történeti áttekintés. Műfajiság a magyar nyelvű sajtóban. A sajtóműfajok tipológiája. A tényközlő és véleményműfajok sajátosságai. A tényközlő és véleményműfajok szerepe a sajtóban. A műfajok funkcionális kiválasztása.	Előadás, szemléltetés	
2. Hír és a hírérték meghatározása. Formák és funkciók. Könyvészet: Arany Lajos: <i>A hírtől a tárcáig – sajtóműfaj elmélet</i> (46-57). Claudia Mast: <i>Az újságírás ábécéje. Bevezetés a szerkesztőségi munkába.</i> (154-159). Domokos Lajos: <i>A nyomtatott és elektronikus sajtó elmélete.</i> (211-235).		
3. A hírek felépítése. A hírek nyelvezete. Hírforrások. Könyvészet: Arany Lajos: <i>A hírtől a tárcáig – sajtóműfaj elmélet</i> (46-57).		

Claudia Mast: <i>Az újságírás ábécéje. Bevezetés a szerkesztőségi munkába.</i> (154-159). Domokos Lajos: <i>A nyomtatott és elektronikus sajtó elmélete.</i> (211-235).		
4. A hírcikk.		
5. Hírcikkek írása, elemzése.		
6. A sajtótájékoztató. Hogyan tudósítsunk sajtótájékoztatóról?		
7. Sajtótájékoztató tartása. Jegyzetelés, kérdés.		
8. Sajtótájékoztatóról írt saját anyag elemzése, kiértékelése.		
9. A tudósítás. A hír elkülönítése a tudósítástól. Könyvészet: Bernáth László: <i>Műfajismeret</i> (54-63). Claudia Mast: <i>Az újságírás ábécéje. Bevezetés a szerkesztőségi munkába.</i> (162-166). Domokos Lajos: <i>A nyomtatott és elektronikus sajtó elmélete.</i> (235-255).		
10. A tudósítás követelményei. Tudósítások elemzése a sajtóban. Könyvészet: Bernáth László: <i>Műfajismeret</i> (54-63). Claudia Mast: <i>Az újságírás ábécéje. Bevezetés a szerkesztőségi munkába.</i> (162-166). Domokos Lajos: <i>A nyomtatott és elektronikus sajtó elmélete.</i> (235-255).		
11. Az interjú. Műfaj és anyaggyűjtési módszer. Bernáth László: <i>Műfajismeret</i> (63-73). Claudia Mast: <i>Az újságírás ábécéje. Bevezetés a szerkesztőségi munkába.</i> (187-190). Domokos Lajos: <i>A nyomtatott és elektronikus sajtó elmélete.</i> (235-255).		
12. Az interjú formái. Kérdés. Interjúalanyok. Bernáth László: <i>Műfajismeret</i> (63-73). Claudia Mast: <i>Az újságírás ábécéje. Bevezetés a szerkesztőségi munkába.</i> (187-190). Domokos Lajos: <i>A nyomtatott és elektronikus sajtó elmélete.</i> (235-255).		
13. A riport elemei. Témaválasztás. A riport mint átmeneti műfaj az irodalom felé. Könyvészet: Bernáth László: <i>Műfajismeret</i> (73-84). Claudia Mast: <i>Az újságírás ábécéje. Bevezetés a szerkesztőségi munkába.</i> (169-175). Arany Lajos: <i>A hírtől a tárcáig – sajtóműfaj elmélet</i> (81-91). Földes Anna: <i>Újságírás és irodalom.</i> Kaposvári Egyetem, Kaposvár, 2004.		
14. A riportkészítés fázisai. A riport megjelenési formája a sajtóban.		
Könyvészet		
Bencédy József: <i>Sajtónyelv.</i> Sajtóház Kiadó, Budapest, 1999.		
Bernáth László (szerk.): <i>Műfajismeret.</i> Sajtóház Kiadó, Budapest, 2000.		
Bernáth László: <i>Bevezetés az újságírásba.</i> Dialóg-Campus Kiadó, Budapest-Pécs, 2003.		
Bajomi-Lázár Péter: <i>Média és társadalom.</i> Kiadja a PrintXBudavár Zrt. és a Médiakutató Alapítvány, Bedő Iván: <i>Hírkönyv. Új Mandátum,</i> Budapest, 2005.		
Domokos Lajos: <i>Press. A nyomtatott és elektronikus sajtó elmélete.</i> Domokos Press Bt., Budapest, 1994.		
Ryszard Kapuscinkí: <i>Lapidarium.</i> Századvég, Bp. 1993.		
David Randall: <i>Jurnalitul universal.</i> Polirom, Iasi, 1998.		
Mihai Coman: <i>Manual de jurnalism.</i> Polirom, Iasi, 2001.		
Diurnus (Bodor Pál): <i>A kíváncsiság mestersége.</i> HQD Média és Menedzsment Szolgáltató Betéti Társaság. Pilisszentivány, 1999.		
Gombó Pál: <i>Bevezetés a sajtóismeretbe.</i> Tankönyvkiadó, Bp., 1967.		
Balázs Géza: <i>Újságíró-ismeretek.</i> Diákújságírók Országos Egyesülete, Bp., 1993.		
Claudia Mast: <i>Az újságírás ábécéje. Bevezetés a szerkesztőségi munkába.</i> Greger-Delacroix SZTE Budapest Média Intézet, Budapest, 2005.		
Pálffy G. István: <i>A valóság vonzásában. Az újságírói mesterségről.</i> Püski, Bp. 2003.		
Arany Lajos: <i>A hírtől a tárcáig – sajtóműfaj elmélet.</i> Kölcsey Ferenc Református Tanárképző Főiskola,		

Debrecen, 2001.

Balázs János: A szöveg, Gondolat Kiadó 1985.

Balázs Géza, Szayly József, Szilágyi Árpád: *Médiaismeret*. Diák- és Ifjúsági Újságírók Országos Egyesülete, Bp., 2005.

Cserhalmi Imre (szerk.): *Műfajismereti Füzetek*. Kiadja a MUOSZ Oktatási Igazgatósága, Bp. 1991. 1. Riport. 2. Publicisztika. 3. Jegyzet, glossza. 4. Tárca.

Tóth Szabolcs Töhötöm: *Első leütés, Másfél Flekk Kiadó., Bp. 2011*

8.2 Szeminárium / Labor	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. Bevezetés: Miből lesz az újság? Alapfogalmak tisztázása.		
2. Műfaji ismeretek felmérése, a műfaji tisztaság. A hír nyelvezete		
3. A hír. Hírérték, hírforrások. Hírírás gyakorlása. Politikai korrektség, emberi jogok		
4. A hír és a hírkövetés. Hírháttér írása		
5. A hír és a tudósítás. Hasonlóságok, különbségek		
6. Tudósítás. Terepgyakorlat.		
7. Címadás, szerkesztés, lead, képaláírás, keret, infografika.		
8. A tudósítás és az interjú. Jó és rossz kérdések. Kérdezőtechnika.		
9. Az interjú változatai. Különbségek, hasonlóságok.		
10. Interjú az újságban, a rádióban, a televízióban és az interneten.		
11. A riport és fajtái.		
12. Élet a riportban.		
13. Kép és szöveg. Címadás. Újság: nyomtatásban és a weben.		
14. Mellékletek. Horoszkóp és társai.		

Könyvészet

Bernáth László (szerk.): *Műfajismeret*. MÚOSZ, Budapest, 1995.

Bolgár György: *A New York Times sztori*. Fortuna Kiadó, Budapest, é.n.

Diurnus (Bodor Pál): *A kíváncsiság mestersége*. HQD, Budapest, 2000.

Domokos Lajos: *Press. A nyomtatott és elektronikus sajtó elmélete*. Domokos Press Bt., Budapest, 1994.

Kapitány Gábor – Kapitány Ágnes: *Tömegkommunikáció*. MŰOSZ, Budapest, 1998

Moldova György riportkötetei – *Akit a múzsa fenéken csókolt*. Dunakanyar 2000 Kiadó, Budapest, 1996.

Mouillaud, Maurice – Tétu, Jean-François: *Presa cotidiană*. Tritonic, Bukarest, 2003.

Pálfy G. István: *A valóság vonzásában. Az újságírói mesterségről*. Püski Kiadó, Budapest, 2003.

Randall, David: *Jurnalitul universal*. Polirom, Iași, 1998.

Szerdahelyi István: *Műfajelmélet mindenkinek*. Akadémiai kiadó, Budapest, 1997.

Veiszer Alinda: *Záróra*. Alexandra Kiadó, Pécs, 2010.

Vitray Tamás: *Csak ülök és kérdezek...* Pannon Könyvkiadó, Budapest, 1990.

9. Az episztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

- A média terén való elhelyezkedés alapfeltételének számít a sajtóműfajok ismerete.

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	vizsga	írásbeli	50%
10.5 Szeminárium / Labor	A diákok írásainak értékelése	Tájékozottság és műfaji tisztaság	50%
10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei			
•			

Kitöltés dátuma

16. 05. 2022.

Előadás felelőse

Lect. dr. Botházi Mária

Szeminárium felelőse

Az intézeti jóváhagyás dátuma

30. 05. 2022.

Intézetigazgató

Conf. Dr. Radu Meza